

Του ΚΩΣΤΑ ΓΚΟΥΜΑ*

Του ΤΑΣΟΥ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗ*

Η κυβερνητική πολιτική και τα αδιέξοδα της Θεσσαλίας

Στις 3 Νοεμβρίου δόθηκε συνέντευξη τύπου [1] του περιφερειάρχη Θεσσαλίας για τα νερά σε ΜΜΕ πανελλίνιας εμβέλειας. Ο κ. Κουρέτας ανακοίνωσε παρέμβαση στο ΣτΕ, υπερασπιζόμενος το σχέδιο υδάτων που με απόφαση υπουργικού συμβουλίου τέθηκε σε ισχύ το καλοκαίρι του 2024. Το γεγονός πως στην απόφαση συμπεριλαμβάνεται η ενίσχυση του υδατικού δυναμικού της Θεσσαλικής λεκάνης με μεταφορά («εκτροπή») 250 εκατ. κ.μ. νερού επισίως από τον Αχελώο αποτέλεσε «κόκκινο πανί» και προκάλεσε και πάλι

Και αν τα 17,4 χιλιόμετρα που θα διανύσουν τα νερά από τον ρου του Αχελώου έως τις παρυφές του Μουζακίου συνιστούν «φαραωνικό» γχείρημα, τι θα σκεφθεί κανείς για την Αττική, που υδροδοτείται από ποτάμια έως και 250 χιλιόμετρα μακριά;

Παρουσιάζουν το έργο στην κοινή γνώμη σαν κάτι που... δεν υπάρχει, λες και μόλις τώρα εξετάζεται η σκοπιμότητά του! Αποφεύγουν να αναφέρουν πως στα έργα έχουν ήδη επενδυθεί πάνω από 500 εκατ. ευρώ (σημερινές αξίες). Γενικά, συσκοτίζουν την κατάσταση, στέλνοντας με απόπειρα ευκολία την αντι-

2011 για τη σήραγγα μεταφοράς νερού προς Μουζάκι, όπου, λόγω των ειδικών συνθηκών, επέτρεψε (ουσιαστικά «επέβαλε») την ολοκλήρωσή της. Ειδικά την απόφαση αυτήν στις ανακοινώσεις τους, «οικολόγοι», Αιτωλοακαρνανίκες και οι πολιτικοί τους συνοδοιπόροι την «έθαψαν»!

Στο μεταξύ, το ΔΕΚ, δικαιώνοντας τη συνέχιση των έργων, απάντησε στο ερώτημα του ΣτΕ πως η μεταφορά νερού είναι αποδεκτή όταν εξυπηρετεί το «δημόσιο συμφέρον». Παρ' όλα αυτά, αφού είχαν ήδη σπαταληθεί αδικαιολόγητα πέντε χρόνια διακοπής εργασιών, το ΣτΕ εξέδωσε ακυρωτική κατά πλειοψηφία απόφαση (αρ. 26/2014), με ισχυρή αντίδραση της μειοψηφίας.

Η τότε κυβέρνηση Σαμαρά, λαμβάνοντας «επακριβή» υπόψη το σκεπτικό της απόφασης και για να υπηρετήσει με ασφάλεια την αρχή της «βιώσιμης ανάπτυξης», αποφάσισε την περαιτέρω μείωση του όγκου μεταφοράς υδάτων από τα 600 στην πολύ περιορισμένη ποσότητα των 250 εκατ. κ.μ. νερού επισίως, παρακάμπτοντας με τον τρόπο αυτόν το εμπόδιο του ΣτΕ. Μάλιστα, την επιλογή αυτήν συμπεριέλαβε στα πρώτα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων (ΣΔΔΑΠ), που εγκρίθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2014.

Σήμερα, ενδιαφέρον παρουσιάζει η υποκριτική και ανεύθυνη στάση της κυβέρνησης Μητσοτάκη, η οποία στην πράξη ενθαρρύνει προσφυγές και αμφισβητήσεις των έργων που η ίδια συμπεριέλαβε στον σχεδιασμό της. Με την πολιτική της καλλιέργει συγχύσεις και αβεβαιότητες για το μέλλον της Θεσσαλίας, και δη στους απειλημένους ανθρώπους της υπαίθρου.

Επιπλέον σε τοπικιστές και «οικολόγους» να μετατρέπουν ένα αμιγώς πολιτικό ζήτημα σε δικαστική διαμάχη. Παραβλέπει τις οικολογικές επιπτώσεις στον επί 15 χρόνια «μπαζωμένο» ποταμό Αχελώο, καθώς και τους κινδύνους καταστροφών που οι πραγματοποιούμενες έχουν εντοπίσει στα εγκαταλειμμένα έργα [2].

Συντηρεί στην κοινή γνώμη ένα κλίμα δισταγμού, επιχειρώντας να αποφύγει το πολιτικό κόστος, καθώς δεν εφαρμόζει τα σχέδια και δεν υλοποιεί έργα. Στα 6,5 αυτά χρόνια από τα έργα του σχεδίου υδάτων, η κυβέρνηση δρομολόγησε μόνο δύο αρδευτικά δίκτυα και έναν ταμιευτήρα (Ενπιέα Φαροάλων), με απογοητευτικούς ρυθμούς υλοποίησης (σε κανένα δεν υπήρξε έναρξη εργασι-

ών). Και, φυσικά, «εξχνά» παντελώς τις υποσχέσεις που μοίραζε αφειδώς στους Θεσσαλούς πριν εκλεγεί.

Με λίγα λόγια, η κυβέρνηση, από κοινού με όλες αυτές τις οργανώσεις, «αγωνίζεται» να διασφαλίσει τη στασιμότητα και την ακινησία στα έργα του Αχελώου, αδιαφορώντας για τις δραματικές συνέπειες στη Θεσσαλία (αδυναμία κάλυψης υδατικών αναγκών, υπερσυσσώρευση νέων ελλειμμάτων νερού, υποβάθμιση οικοσυστημάτων, πλήγμα στην αγροτοκτηνοτροφική παραγωγή και συνολικά στη θεσσαλική οικονομία).

Χρονοδιάγραμμα

Και ενώ η περιοχή στενάζει από τη λειψυδρία, ούτε η κυβέρνηση ούτε η αντιπολίτευση αναλαμβάνουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις για προγραμματισμό, χρηματοδότηση και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του υφιστάμενου σχεδίου, συμπεριλαμβανομένων των ημπελών έργων του Αχελώου.

Και αυτά, παρότι όλοι γνωρίζουν πως η δημιουργία αποθεμάτων νερού στη θεσσαλική λεκάνη με τη μεταφορά νερού από τον Αχελώο αποτελεί τη μοναδική λύση, αφενός για την προστασία των επιφανειακών οικοσυστημάτων (ποτάμια, λίμνες), που καταστρέφονται από τις πέραν των ορίων αντλήσεις νερού για αρδεύσεις, αφετέρου για την αποκατάσταση υπόγειων (κυρίως) οικοσυστημάτων που, λόγω υπεραντίσχευσης, κινδυνεύουν με κατάρρευση.

Σύμφωνα με έγκυρες θεσμοθετημένες περιβαλλοντικές μελέτες, εάν η κατάσταση συνεχιστεί, η Θεσσαλία οδηγείται αναπόφευκτα στην ερημοποίηση.

Συμπερασματικά, το υδατικό της πρόβλημα δεν μπορεί να κριθεί στα δικαστήρια. Αποτελεί κατά βάση θέμα πολιτικό, για την επίλυση του οποίου επιβάλλεται η εφαρμογή του εγκεκριμένου σχεδίου υδάτων και παράλληλα μια αδιαμφισβήτητη απόφαση στη Βουλή σχετικά με τα εγκαταλειμμένα έργα.

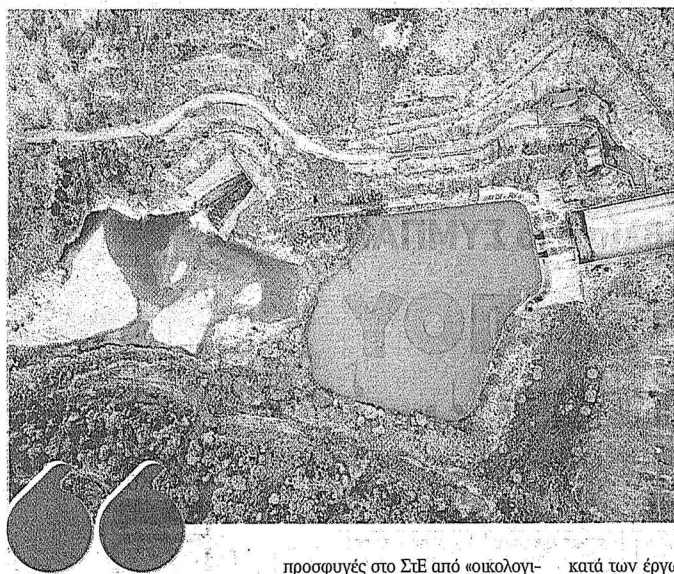
Η Θεσσαλία πονά και το απαιτεί.

*Γκούρας Κώστας, Γεωπόνος, πρ. δι/τής Εγγειών Βελτιώσεων, πρ. πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ (Κεντρικής Ελλάδας), μέλος ΕΔΥΒΕ

*Μπαρμπούτης Τάσος, Πολιτικός μηχανικός, μέλος Δ.Σ. ΕΘΕΜ, πρ. γραμματέας ΤΕΕ/ΚΔΘ, μέλος ΕΔΥΒΕ

[1] Δελτίο Τύπου Περιφέρειας Θεσσαλίας: <https://www.thessaly.gov.gr/enimerosis/deliotypou/47367>

[2] Αντίθετες και «επιχειρήματα»: <https://ypa.the.gr/alltheles-kai-epicheirimatatasos-barbouts-kostas-gkoumas/>

Το υδατικό πρόβλημα δεν μπορεί να κριθεί στα δικαστήρια. Αποτελεί θέμα πολιτικό, που για την επίλυση του επιβάλλονται η εφαρμογή του εγκεκριμένου σχεδίου υδάτων και απόφαση στη Βουλή

προσφυγές στο ΣτΕ από «οικολογικές» και τοπικές οργανώσεις (Αιτωλοακαρνανία). Από κοινού με τους πολιτικούς τους υποστηρικτές, ισχυρίζονται πως η «εκτροπή Αχελώου», το «φάντασμα του παρελθόντος», όπως την αποκαλούν, «έχει ακυρωθεί έξι φορές από το Συμβούλιο της Επικρατείας».

Και εμείς θέτουμε ένα εύλογο ερώτημα: Προς τι η (νέα) προσφυγή κατά ενός έργου που έχει ήδη ακυρωθεί;

Μην περιμένει κανείς λογική απάντηση. Χρόνια τώρα καλλιεργούν συστηματικά στο μη ενιμερωμένο κοινό μια εικόνα νομικού αδιεξόδου και περιβαλλοντικής καταστροφής από ένα συννηθισμένο, μεσαίου μεγέθους τεχνικό έργο ταμίευσης και μεταφοράς υδάτων (σφράγμα Συκιάς και σήραγγα) [2].

κατά των έργων, ούτε αφορούσαν τη σκοπιμότητα ή/και τη βιωσιμότητά τους, οδήγησαν στην ακύρωση συγκεκριμένων όρων που είχαν εντοπιστεί σε ορισμένες διοικητικές αποφάσεις [2].

Καθυστερήσεις

Και ενώ οι αντιδρώντες κάθε φορά πανηγύριζαν για την «οριστική», όπως διακήρυσσαν, διακοπή των έργων, η διοίκηση ανταποκρινόταν στις υποδείξεις του δικαστηρίου και τα έργα, έστω με καθυστέρηση, προχωρούσαν και πάλι.

Το 2010, έπειτα από νέα προσφυγή και αναμένοντας την απάντηση σε προδικαστικό ερώτημα που είχε υποβληθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (ΔΕΚ), το ΣτΕ αποδέχθηκε αναστολή εργασιών στο σφράγμα Συκιάς. Το αντίθετο όμως έπραξε το